

KRAJAN

Leto VI.
Številka 3
Avgust 1984

Glasilo krajevne skupnosti in delovnih organizacij z Mirne

Na svidenje jeseni

Brez prevelike samohvale lahko rečemo, da smo nalogo na področju informiranja s Krajanom zadovoljivo opravili. Odmevi ob ponevnem izidu so ugodni. Strnili bi jih v željo, da bi poslej Krajan izhajal redno, z drugimi besedami povedano, da bi izšel vsaj štirikrat na leto.

Kaj naj o tem rečemo v uredniškem odboru? Vsekakor smo veseli takšnih ocen, ne smemo pa mimo naše želje. Radi bi videli, da bi krajan poslej pri oblikovanju glasila tvornejše sodelovali. Ne samo s pripombami, nasveti, predlogi, pač pa tudi s prispevki.

V krajevni skupnosti imamo veliko društev. Mnoga med njimi se lahko pohvalijo z uspehi, druga bi rada dobila v svoje vrste več članov. Toda vsega tega marsikdo med nami ne ve. Krajan bi rad

vse to zabeležil, pomagal. Z njegovo pomočjo bi ljudje zvedeli za uspehe, težave, načrte.

V zgornjih vrsticah smo se nekoliko pohvalili. Vendar so v uredniško mapo prihajala tudi kritična mnenja, češ da Krajan piše samo o znanih zadevah in objavlja fotografije stvari, ki jih vsi poznamo. Čez leta, ko bomo hoteli kaj bolj podrobno zvedeti o zgodovini kraja, bo naše glasilo bogat vir pisanih in likovnih pričevanj o današnjem času.

Zakaj tak malce nenavaden uvod? S to številko se namreč tja do jeseni poslavljamo od vas v želji, da bi v dopustniških časih malce razmišljali o Krajanu in zanj kakšno poročilo tudi napisali.

Toliko! Veliko sonca (letos ga je bilo res odločno premalo), razumevajočo ženo, dobre karte, kakšen nežen pogled, toplo morje in mrzlo pivo, in še kaj vam želimo iz uredništva Krajana.

Na svidenje jeseni. UREDNIŠTVO

NAGRAJENCI

Ob prazniku naše krajevne skupnosti smo tudi letos podelili krajevnih priznanj za leto 1984. Z njimi se poskušamo tudi na ta način oddolžiti najzaslužnejšim občanom naše krajevne skupnosti za prispevek pri nadaljnjem razvoju krajevne skupnosti Mirna.

Letos so imeli člani predsedstva SZDL in komisije pri krajevni konferenci SZDL, pri imenovanju kandidatov precej dela. Odločili so se za naslednje (napisani so po abecednem vrstnem redu):

Štefka GREGORČIČ

Alenka KNEZ

Marijan UMEK

Krajevna organizacija Rdečega križa

Vsem dobitnikom čestitamo!

Uredništvo Krajana

SKRIVNOSTNA FOTOGRAFIJA

Medtem ko je našo prvo skrivnostno fotografijo spoznalo precej bralcev, se je že pri drugi zataknilo. Do zaključka redakcije (18. julija) v pisarno krajevne skupnosti namreč ni prišel niti eden odgovor. Navzlic temu z igro nadaljujemo. Danes objavljamo že tretjo fotografijo, obenem pa vas vabimo, da poskušate rešiti tudi drugo. Če do jeseni ne bomo dobili pravilnega odgovora, bomo skrivnostno tančico z obeh fotografij razkrili sami. Torej — srečno!

PREDSTAVLJAMO

Odkrijmo Debenc

Društvo Partizan je med timi, ki šteje največ članov, hkrati pa ima tudi najdaljšo tradicijo. Prav zato uživa društvo v naši krajevni skupnosti precejšen ugled. Le v zadnjem času so člani društva nekoliko zaspali, vendar vsi upamo, da bodo tudi to pot srečno prebrodili majhno krizo.

Kot pravi Marijan Umek, predsednik društva, niso povsem brez problemov. Društvo ima namreč bogato in raznoliko dejavnost, kjer je kar težko stehtati, katera je najbolj pomembna. Slejkoprej pa je največja težava v tem, da redno primanjkuje denarja za vzdrževanje objektov.

V društvu delujejo košarska, rokometna, nogometna, strelska, namiznoteniška, šahovska in smučarska sekcija. Nekatere od teh delujejo le na papirju, druge spet so bolj aktivne. Vsekakor je največ zanimanja za igre z žogo, šah in strelstvo. Tudi za smučanje je dosti zanimanja, toda večno pomanjkanje snega omejuje smučarje. Tudi skakalnica ni v najboljšem stanju.

Žal pa med Mirenčani, ki so bili od nekdaj znani športniki

in telovadci, ni zanimanja za rekreacijo. V društvu se sicer zavedajo, da je to ena izmed osnovnih nalog, toda nekaj časa je primanjkovalo vaditeljev, ko pa so bili, niso z veseljem opravljali svojega dela. V društvu menijo, da bo potrebno najti primerno obliko telovadbe za starejše krajanje.

V celoti vzeto pa je športna dejavnost ravno po zaslugi Partizana med najbolj razvitimi na Mirni. Zanj so tudi (še

kar) ugodni pogoji, le da zadnje čase primanjkuje denarja. To pa je vsesplošna bolezen našega časa in vprašanje je, ali bodo lahko pri nas našli zdravilo zanje.

„Pred tremi leti smo dobili nazaj naš dom na Debencu. Zdaj smo ga za silo opremili. Pri njem je bilo že nekaj prvomajskih srečanj delavcev, toda dom še vse premalo uporabljamo. Zato menim, da bi morali vsi Trebanjci bolj izkoristiti to lepo turistično točko.

Naš dom na Debencu je še vse premalo izkoriščen. Zato člani ne bi smeli pozabiti, da je namenjen za letno in zimsko rekreacijo. Seveda pa so dobrodošli tudi vsi ostali občani iz trebanjske občine.

PREDSTAVLJAMO

Seveda pa bi bilo prav, ko na dom ne bi pozabili tudi člani društva. Vsaj enkrat na leto moramo urediti okolico doma in kočjo samo. Najhujše težave pa imamo z ostalimi objekti,“ poudarja Marijan Umek. „Skrbi nam povzroča dom na Mirni, igrišče pri njem je skoraj neuporabno, ni povsem urejeno, kako je z našimi pomožnimi prostori v pošti. Cesta, ki pelje na Roje, bi morala že pred leti dobiti asfalt, a ga še do zdaj ni. Prav zaradi take ceste tudi igrišče ni uporabno.

Za vzdrževanje osrednjega doma bi na leto potrebovali okoli 35 milijonov dinarjev, za vso dejavnost pa jih dobimo samo 45. To pomeni, da moramo pozimi vrata doma skoraj za stalno zapreti. Denarja za kurjavo namreč ni, tako da dom ogrevamo le za nekaj praznov ali drugih prireditev. Skratka, tako ne moremo naprej in morali bomo najti dogovor z delovnimi organizacijami, ki bi nam morale pomagati, da bi dom vzdrževali in ga spet odprli za krajanje.”

Partizan dobro sodeluje z društvom, kolektivi in družbenopolitičnimi organizacijami. Pohvaliti je treba sodelovanje z osnovno šolo, ki je uspešno zlasti pri organiziranju šole smučanja, obrambnih dnevo. Sodelovanje teče tudi s taborniki in planinskim društvom. Žal pa se je skrhalo sodelovanje z društvom Svoboda. Temu društvu tudi primanjkuje denarja, vendar pa njegovih stisk ne more reševati Partizan.

Tudi v našem uredništvu smo se odločili, da posvetimo eno stran glasila ta čas najbolj priljubljeni temi, dopustom! Če smo še pred desetimi leti ugovarjali, da je bila Mirna z okolico v poletnih mesecih kot izumrla, so pogovori z našimi krajani dokazali, da bo letos podoba povsem drugačna. Najbolj pogosta trditev v vseh pogovorih je bila: „Komentar je odveč. Pomankanje denarja se je krepko vmešalo v — zemljepis! Morje je letos precej dlje kot prej, pravzaprav še nikoli tako daleč. Desetdnevno letovanje za štiričlansko družino stane skoraj 50.000,00 dinarjev.“

Račun je torej povsem na dlani, toda — ne delajmo račun brez — krčmarja. Prislunimo besedam anketirancev!

KAREL LOKAR, upokojenec iz Stana: „Kaj, po dopustih me sprašujete? Na pravega ste naleteli. Organizirano in

KAREL LOKAR

zavestno sem prvič in zadnjič dopustnikoval pred petimi leti. Saj ne rečem, bilo je zanimivo, toda — že po nekaj dneh sem postal siten. Pa ne zaradi vročega sonca. Nenadoma sem imel preveč časa. Hitro sem prebral vse časopise, poklepetal z novimi in starimi znanci, opravil nekaj sprehodov, toda kmalu me je zagrabilo domotožje. Morske „ravnine“ sem se hitro naveličal. In takrat je v meni dozorel sklep, da dopust ni zame. Sedaj pa o njem sploh ne razmišljam. Otroci so po službah, zemlja pa ne pusti dopustnikovati.“

VESNA TURK, absolventka pravne fakultete z Mirne: „Da, račun glede dopustov je

VESNA TURK

resnično na dlani! Velika inflacija in nizki osebni dohodki so pristrigili marsikateri družini načrte o letošnjih dopustniških potepih. Kar strinjam se s tistimi, ki trdijo, da je med nami in morskim soncem zrasla debela svirčena zavesa draginje. Kar pogledajte, tudi za bogatejšo Evropo letovanje na Sredozemlju ni kar tako. Resda pri nas ves čas govorimo, da razprodajamo jugoslovan-

lahko. Sama bom poskušala nekajkrat, ob koncu tedna seveda, skočiti do morja, saj sem šele kratek čas v rednem delovnem razmerju in še nimam dopusta. Še bolj pa se veselim obiska v Nemčiji. Upam, da bom v kratkem času spoznala vsaj bežen utrip te najbogatejše evropske države!“

DRAGA BON, upokojenka z Mirne: „Letos bomo ostali kar doma. Mož je malce bolan in vročina mu ne dene dobro. Sicer pa smo deset let nazaj redno obiskovali toplo morje in moram reči, da je bilo vedno prijetno. Letos se mu bova z možem pač odrekla. Pa ne samo zaradi bolezni. Saj veste, kako je z našo kupno močjo. Da pa bi na morju stradala, sedaj, po toliko letih službe, ne gre. Tudi doma nama bo lepo. Ko se nama bo zahotelo, se bova zapeljala do bližnjih Šmarjeških Toplic.“

Tudi tam zna biti prijetno, saj srečaš veliko znancev in prijateljev. Letos jih bo zagotovo

SLAVKO KIRM

kopanju?“ Resnično mi je žal, toda letos morja ne bom videl.

Nekaj zaradi obveznosti v naši temeljni delovni organizaciji v Račjem selu, pa tudi denarja nimam. Zatorej se mi bo letos še kako kolcalo po tem našem modrem Jadranu, izgubljenih nežnih priložnostih za dvorjenje in za drobne avanture, ki toliko pomagajo mlademu človeku. Tako je in nič drugače.

Resničnost je kruta. Toda, kdor misli, da smo mladi nad tem obupali, se moti.

Še veliko drugih možnosti za prijeten dopust je in jaz jih bom izkoristil. V mislih imam predvsem naš nesrečni bazen.

Toliko prijaznih uric nam je že ponudil, letos pa se kar malce bojimo, da bo več ali manj prazen. Ostanemo pa še sprehodi v naravo, šport, dobra glasba in seveda kakšna knjiga.

In čisto na koncu lahko rečem, da bom precej časa posvetil tudi študiju strokovne literature,

JANEZ POKAR

saj industrijsko oblikovanje terja stalno izobraževanje. Skratka — ostane nam bazen!“

J. P.

DOPUSTI ALI: Še do Trebnjega ne morem

ski turizem, toda pogled v dnevno časopisje trdi drugače. Spomnim se prispevka, kjer so zapisali, da celo nemški turisti raje kot v restavracijah kupujejo vino po samopostrežnih trgovinah. Skozi sita in rešeta cen se bodo zmotili samo tisti z debelimi denarnicami. Kako pa je s to rečjo pri mladih, ki niti služb nimajo, vemo. Veliko se jih bo odločilo za „nomadski“ potep v poletno srce Evrope, na Jadran, še več pa se jih bo spomnilo na svoje babice in dedke na podeželju, kjer je lahko tudi nadvse lepo, pa še koristni so

veliko, saj se bo za podoben način počitnic kot midva odločila večina najinih prijateljev. Kaj hočemo, stabilizacija je resna reč.“

SLAVKO KIRM, upokojenec iz Migolce: „Letos ne grem na dopust, pa tudi sicer lahko rečem, da sem bil na dopustu vsega enkrat in to pred petimi leti, ko sem bil star 67. let. Veliko sonca je bilo, veliko denarja je šlo in sploh ni tam prav nič posebnega. Pravzaprav sem se utrudil, saj brez dela ne morem. Doma imamo namreč vinograd in njivo, včasih skočim k sosedovim na pomoč, povarujem vnuka in podobno.“

Pa še nekaj: s tako skromno pokojnino si ne upam niti do Trebnjega, kaj šele da bi rinil na morje. Tam je vse drago kot žefran. ne, moj dopust bom preživel kar lepo doma!“

JANEZ POKAR, industrijski oblikovalec z Mirne: „Ne morem reči, da sem izkušen „dopustnikar“, lahko pa si postavim vprašanje, ki se glasi: „Kje sta pravzaprav že ritem valov in prijaznih toplih večerov, ki diše po raki in školjkah, po plesu, večernem

DRAGA BON

K praznovanju praznika Mirna se kot vedno priključujemo tudi mi borci III. bataljona I. brigade VDV in vam ponovno čestitamo.

Mi imamo tukaj domicil in letos praznujemo že 40 obletnico našega bataljona in odkritje spominske plošče prav na tem mestu, kjer je bil ustanovljen bataljon.

Naš bataljon je bil ustanovljen v mesecu marcu leta 1944, v neposredni bližini Mirne, ali točneje v vasi Volčje njive. To vam je sigurno poznano od borcev VOS-grup-Mirna, Mokronog, Trebnje, Stična, Šmarjeta in še nekaterih drugih grup VOS-a ter borcev ostalih brigad in političnih aktivistov. V bataljonu nas je bilo veliko borcev iz mirenke doline in okoliških vasi Trebnje. Srečanja smo mi borci III. bataljona VDV in ostalih enot vedno veseli in ponosni, da se srečamo v tej lepi mirnski dolini z ljudmi tega partizanskega kraja. Veseli smo tudi, ko vidimo, ob tako težki gospodarski situaciji in stabilizaciji, ki je zajela vso Jugoslavijo in svet, da je kljub temu velik napredek v razvoju KS Mirna in seveda tudi cele trebanske občine.

Ob tej priliki smo se zbrali tudi zato, da obudimo spomine na slavne tradicije naše ljudske revolucije, ki ne smejo biti nikoli pozabljene, ampak naj gredo naprej v našo bogato zgodovino.

Tovarišice in tovariši, kot vam je znano se je naš bataljon bojeval in zadrževal predvsem v vaseh Mirna, Stara gora, Gorenja vas, Debenc, Trbina, Zabrdje, Hudeje, Mokronog, Stan, Trebnje in še v nekaterih vaseh tega kraja.

Po potrebi je bataljon deloval in se boril še na predelih Dolenjske, Bele Krajine, dela Hrvaške, prek Kočevske, Notranjske in vse do Ljubljane, 9. maja 1945. leta.

V osvobodilnem in revolucionarnem boju slovenskega in jugoslovanskega ljudstva, je imel bataljon v sestavi I. brigade VDV tako v boju proti okupatorju, kot pri varovanju osvobojenega ozemlja in ustanavljanju ljudske oblasti, zelo pomembno vlogo. Na naštetih območjih je bataljon samostojno, pa tudi skupaj z ostalimi par-

Sodja Marko — Kom. 3. batal. I. brig. VDV, zdaj pred. skupnosti borcev 3. batal.

tizanskimi enotami izbojeval številne težke akcije proti Nemcem in belogardistom. Naj omenim le nekaj zelo težkih borb:

15., 16., in 17. oktobra 1944. se je bataljon noč in dan boril na položaju Zagorca — Hudeje, Škerjanče, bojevali smo se s številčno močnejšim sovražnikom — prsa ob prsa.

Spominjam se tovarišev, ki so že ranjeni jurišali, a niso hoteli povedati, da so ranjeni.

20. oktobra smo bili že na drugi bojni črti v Suhi krajini, vas Veseje, Plešivec, v dveh urah smo izvedli štiri juriše, borci so zavzemali položaje pod zelo močnim ognjem granat in bomb. Naslednji dan, 21. okt. smo imeli težke boje pri Kočevju — na Polomu, sovražnik je bil oborožen s topovi in tanki. Tukaj smo imeli ranjene borce, nekateri so danes tu med nami.

To so bile le nekatere od številnih borb bataljona VDV. Bataljon je dokazal visoko borbena in politično zavest. V spominu imamo še vedno številne primere borbenosti, požrtvovalnosti in tovarištva tako borcev, kot prebivalcev od mladine do starejših ljudi. Tesno smo sodelovali s tovariši iz notranjih zadev, oziroma OZN-e, kateri kot sem že omenil letos praznujejo 40. obletnico in jim želimo še veliko uspeha v nadaljnjem delu z našo skupno pomočjo.

Dragi krajan, vam in družbeno političnim ter vsem delovnim organizacijam, kot tudi Krajevni skupnosti se zahvaljujemo za vaš poziv in pozornost, katero smo deležni in jo čutimo pri vsakem srečanju.

Na koncu sprejmite še enkrat čestitke za vse dosežene uspehe, istočasno pa vam želimo še vnaprej mnogo uspešnih akcij pri dograjevanju socialistične samoupravne kupnosti.

Se enkrat lep pozdrav vsem prisotnim!

Vsako leto praznujemo naš krajevni praznik pri lovski koči v Zapužah. Zanesemo se namreč na lovce, ki vedno pripravijo dobro jedačo in pijačo in poskrbijo še za vse ostalo. Tudi letos je bilo tako, le da je bil začetek, zaradi kislega vremena, kaj klavrn. Dež je dodobra namočil mize in stole, toda praznovanja nam ni pokvaril.

O rezultatih referenduma je govoril predsednik sveta krajevnih skupnosti tovariš Maks Kurent. Na častni tribuni so stali tudi predstavniki borcev 3. bataljona VDV, pobratene krajevnih skupnosti iz Zagreba in drugi.

Pred mikrofonom je stopil tudi Marko Sodja, predsednik skupščine skupnosti borcev 3. bataljona VDV. Njegov govor objavljamo.

Na vrsti so bila priznanja za najbolj prizadevne v krajevni skupnosti, aktiviste Rdečega križa, športnike in tako naprej. Letos so med dobitnicami prvič prevladovale ženske.

Ob koncu uradnega dela so se zbrali lovci, ki so jih obiskali njihovi postojnski tovariši. Niso prišli praznih rok, kar je lepo videti tudi na naši fotografiji.

Jože je dober plesalec, to pa je poskušal pokazati. V začetku je sedel sam, nato pa sta z Marinko zaplesala, da je bilo kaj. Naše praznovanje je bilo „začinjeno“ še s srečelovom. Pred šotorom z dobitki je bila vedno gneča, obrazi srečnežev pa so bili zadovoljni, saj je sreča tokrat delila z odprto roko. Tudi v primeru, ko je krajan zadel zamašek!

Veselica pa je lahko lepa priložnost tudi za tehtnejši klepet. Kaj so se pogovarjali Nace Dežman, Tomaž Plazar, Lado in Marko Kocijan. Bržkone tokrat o gospodarskih težavah ni tekla beseda.

Proti večeru so bile prav vse klopice in mize zasedene. Da je praznovanje uspelo (in veselica tudi), govorita dva podatka. Mnogi so vztrajali do jutra, lovci pa so dodobra napolnili svojo vedno prazno blagajno.

Hvala vsem, ki ste mislili na nas!

Brez samoprispevka pa bi kraj stal na mestu.

SAŠKA POVŠIČ

Živim v krajevni skupnosti Šentrupert. V naši krajevni skupnosti plačujejo krajani samoprispevek. S samoprispevkom smo že veliko dosegli. Tako imamo cestno razsvetljavo. Ta nam zelo koristi. Zvečer nam kaže pot. Tudi telefon smo napeljali s pomočjo samoprispevka. Kadar je treba kaj nujnega sporočiti, nam telefon veliko pomaga. Škoda le, ker se ne morem po telefonu pogovarjati s sestrčno na Mirni, ker še nimajo telefona. Odločili pa so se, na srečo, za samoprispevek!

FRANCI KRAMER

Če ne bi organizirali samoprispevka, bi sedaj na Mirni še vedno vozili po kamnitih, peščenih cestah. Ponoči bi bilo na Mirni vse temno. Sedaj, ko pa je bilo pri nas že veliko samoprispevkov, se lahko vozimo po asfaltnih cestah, imamo zdravstveni dom in se nam ni treba voziti k zdravniku v Trebnje.

JANČA KRAMER

Samoprispevek je koristen za ljudi na Mirni in okolici. Na Mirni se je s samoprispevkom že veliko naredilo in popravilo. Na Mirni so zgradili tudi

bazen, ki pa ni tako urejen, kot bi bilo treba. Voda je umazana, v njem so tudi razne živali. Zato kopanje ni prijetno.

Jaz živim na Trsteniku, ki je v krajevni skupnosti Šentrupert. Tam že nekaj tega imamo.

PETER URANA

ZAKAJ JE SAMOPRISPEVEK POTREBEN?

Skoraj v vsakem kraju ljudje glasujejo za samoprispevek. Če referendum uspe, potem ljudje od osebnega dohodka plačujejo določen znesek. Ta denar potem zberejo in kupijo material, da lahko začnejo graditi ceste, igrišča, telefon itd. Otroci smo veseli, da je pri nas referendum uspel. Dobili bomo otroško igrišče, mrliško vežico, uredili razsvetljavo, napeljali telefon. Vsi otroci do 14. leta si na Mirni ne morejo najti zabave. Ni ne kina, ne slaščičarne, ni otroškega igrišča (le pri vrtcu je nekaj gugalnic in peskovnikov).

Hvala vsem, ki ste mislili na nas!

MARKO KOTAR

Če se boste z njim pripeli, bo ob pravilnem vzglavniku postal vaš varuh v prometu.

— na cesti vas bo redkeje kaj presenetilo, če boste vozili s predpisano hitrostjo in tudi takšno, kot jo zahtevajo posebne prometne razmere (dež, sneg, poledica, megla, nevarni in nepregledni odseki cest, križišča, pešci in kolesarji na vozišču).

— predpisane in brezhibne naprave na vozilu, zlasti pnevmatike s predpisanim profilom, brezhibne zavore in urejene signalne naprave, so temeljni pogoji za varno in tudi bolj brezskrbno vožnjo. Le s takim vozilom boste lahko vso pozornost osredotočili na dogajanja na cesti in ob njej, in tako pravočasno preprečili nezgodo.

— alkohol je največji sovražnik varne vožnje. Zato boste pred vožnjo izbrali samo eno izmed obeh možnosti: ali varno vožnjo ali kozarec alkoholne pijače.

STARŠI — vsako leto umre v prometu za dva razreda otrok in mladostnikov, več sto pa je ranjenih, med njimi jih veliko ostane invalidnih za vse življenje. Žal se vse premalo zavedate, kako pomembno je vaše sodelovanje pri prometnem varstvu otrok in kakšno naj bo sodelovanje:

Največ lahko storite z osebnim zgledom kot udeleženec v prometu, da upoštevate cestno prometne predpise, kot tudi splošna pravila o kulturnem obnašanju.

Posebej pa poskrbite za otroke še z naslednjim:

— otrokom, ki obiskujejo obvezno pripravo na osnovno šolo in otrokom prvega razreda osnovne šole, zavežite okrog vratu rumeno rutico. Ob zmanjšani vidljivosti jim pripnete v desni žep vrstico, na kateri visi svetlobno odsevni obesek — kresnička. Tako opremljenega otroka tudi stalno spremljajte na poti v VVO, v osnovno šolo pa toliko časa, da se otrok pripravi za samostojno pot v šolo in iz nje.

— otroka pustite s kolesom samostojno na cesti le, če je opravil kolesarski izpit in ima brezhibno kolo.

— otroke do 12. leta starosti posadite vselej na zadnje sedeže v avtomobilu.

To je le nekaj temeljnih načel prometne varnosti, ki bi jih moral sleherni udeleženec v cestnem prometu upoštevati. Le s takim ravnanjem v prometu bomo pripomogli k večji varnosti otrok med šolskimi počitnicami, kakor tudi v začetku novega šolskega leta.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SO Trebnje

Počitnice so tu, prav tako turistična sezona in niti ni tako daleč začetek novega šolskega leta. V tem letnem času se število otrok in mladine na prometnih površinah zelo poveča, zato želimo nekatere udeležence cestnega prometa opozoriti z naslednjim:

PEŠCI, čeprav najbolj ogroženi in najmanj zavarovani udeleženci v prometu, povzročijo veliko nezgod s hudimi ali celo tragičnimi posledicami kar sami. Prepogosto pozabljate, da vas bo voznik v mraku, megli, dežju ali ob sneženju zagledal pozneje ali celo prepozno, da bi lahko še varno ukrepal. Zato mu boste pomagali obvarovati lastno življenje tako, da boste zunaj naselja hodili vselej ob levem robu ceste, v desni žep pa si boste pripeli svetlobno odsevni obesek — kresničko, ki bo voznika opozorila, da ste na cesti, in da mora temu ustrezno ukrepati. Pešec, ki na mokri, poledeneli ali zasneženi cesti nenadoma stopi ali priteče na cesto, hodi zunaj naselja ob desnem robu ceste ali po sredini ceste, ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti pa brez kresničke, predvsem ne ogroža le sebe, marveč še vse druge udeležence v prometu.

KOLESARJEM v naši občini nismo namenili posebnih prometnih površin, zato morate voziti po vozišču. To pa je posebej nevarno, saj ste poleg pešcev najmanj zavarovani udeleženci v prometu. Za varno vožnjo sta pomembna predvsem tehnično urejeno kolo in previdna vožnja po predpisih.

Za previdno in varno vožnjo pa je zlasti pomembno:

— da ne prevažate predmetov, ki zmanjšajo ravnotežje in preglednost,

— da upoštevate vsa cestna prometna pravila, predvsem, ko spreminjate smer vožnje in se hkrati prepričate, če so tudi vozniki razumeli vašo namero,

— da prižgete luči ob vsaki zmanjšani vidljivosti (mrak, megla, dež, noč),

— da pazite na pešce.

VOZNIKI — čeprav menite, da vas veruje „pločevinasti oklep“, ste po številu žrtev na cesti takoj za pešci. Vzrokov ne iščite pri drugih udeležencih, marveč v lastnem, včasih malomarnem, večinoma pa objestnem in neodgovornem obnašanju na cesti. Zato ponovimo nekaj osnovnih načel varne vožnje:

— vaš stalni spremljevalec v avtomobilu je varnostni pas.

POROČILO

O IZIDU REFERENDUMA ZA UVEDBO KRAJEVNEGA SAMOPRISPEVKA DNE 3. 6. 1984.

Na podlagi 7. člena zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS šte. 23/77), 2. in 6. člena zakona o samoprispevku (Ur. list SRS šte. 3/73, statuta krajevne skupnosti Mirna in sklepov sprejetih na zborih volilcev ter sklepa skupščine krajevne skupnosti Mirna z dne 7. 5. 1984, je bil opravljen referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka na območju krajevnega skupnosti Mirna v denarju, ki se bo uporabil za izvajanje naslednjega programa: poravnava finančnih obveznosti iz programa prvega samoprispevka za modernizacijo lokalnih in krajevnih cest, izgradnjo mrliške vežice, delno ureditev javne razsvetljave v naselju Mirna, za povečanje avtomatske telefonske centrale za 100 števk, sofinanciranje napeljav telefonskega omrežja v KS Mirna, sofinanciranje asfaltiranja ulic v naselju Roje III., sofinanciranje gradnje vaških vodovodov, vzdrževanje obstoječih objektov v upravljanju krajevne skupnosti, za ureditev avtobusnega postajališča in otroških igrišč v naselju Mirna.

Na območju krajevne skupnosti Mirna je bilo 11 volišč. Volilna komisija je ugotovila, da so bila volišča odprta od 7. do 19. ure.

IZIDI REFERENDUMA SO NASLEDNJI:

Vseh volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je 1632, od teh je upravičencev, ki se upošteva po zakonu o referendumu, 1564 za glasovanje. Od navedenega števila volilcev je glasovalo 1526 volilnih upravičencev ali 97,57%.

„ZA“ samoprispevek je glasovalo 820 volilnih upravičencev ali 52,43%, „PROTI“ je glasovalo 677 volilnih upravičencev ali 43,29%, neveljavnih je bilo 29 glasovnic ali 1,85% volilnih upravičencev, glasovanja se ni udeležilo 38 ali 2,43% občanov.

Referendum je uspešen, ker se je glasovanja udeležilo 1526 volilnih upravičencev, in je „ZA“ krajevni samoprispevek glasovalo 52,43% vseh volilnih upravičencev.

Predsednik volilne komisije:
IVAN KOS
Tajnik volilne komisije:
MILAN KONESTABO
Član volilne komisije:
MIRO NOVAK

Skupščina krajevne skupnosti Mirna je na podlagi 7. člena zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS šte. 23/77), 2. in 6. člena zakona o samoprispevku (Ur. list SRS šte. 3/73), 37. člena statuta krajevne skupnosti Mirna in izida referenduma dne 3. 6. 1984, na svojem zasedanju dne 11. 6. 1984 sprejela

SKLEP

o uvedbi krajevnega samoprispevka v denarju, ki se bo uporabil za izvajanje naslednjega programa: poravnava finančnih obveznosti iz programa prvega samoprispevka za modernizacijo lokalnih in krajevnih cest, izgradnjo mrliške vežice, delno ureditev javne razsvetljave v naselju Mirna, za povečanje avtomatske telefonske centrale za 100 števk, sofinanciranje napeljav telefonskega omrežja v KS Mirna, sofinanciranje asfaltiranja ulic v naselju Roje III., sofinanciranje gradnje vaških vodovodov, vzdrževanje obstoječih objektov v upravljanju krajevne skupnosti, za ureditev avtobusnega postajališča in otroških igrišč v naselju Mirna.

1. člen

Na območju krajevne skupnosti Mirna uvajamo krajevni samoprispevek v denarju, ki ga bomo uporabili za izvajanje naslednjega programa: poravnava finančnih obveznosti iz programa prvega samoprispevka, za modernizacijo lokalnih in krajevnih cest, za izgradnjo mrliške vežice, delno ureditev javne razsvetljave v naselju Mirna, povečanje avtomatske telefonske centrale za 100 števk, za sofinanciranje napeljav telefonskega omrežja v KS Mirna, sofinanciranje asfaltiranja ulic v naselju Roje III., sofinanciranje gradnje vaških vodovodov, za vzdrževanje obstoječih objektov v upravljanju krajevne skupnosti, za ureditev avtobusnega postajališča in ureditev otroških igrišč v naselju Mirna.

2. člen

Krajevni samoprispevek urejamo in plačujemo za obdobje 5 let, in sicer od 1. 7. 1984 do 30. 6. 1989.

3. člen

Denar, zbran s krajevnim samoprispevkom v predvideni višini 46.866.000 din, bomo uporabili za program, ki so ga sprejeli zbori volilcev in je sestavni del tega sklepa.

4. člen

Samoprispevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju krajevne skupnosti Mirna, in sicer:

1. vsi zaposleni občani od neto osebnih dohodkov in drugih osebnih dohodkov, od katerih se plačujejo prispevki od OD po stopnji 2,5% mesečno, razen tistih, ki prejemajo z jamčeni osebni dohodek;

2. vsi zavezanci za davek iz kmetijske dejavnosti v višini 2,5% od katastrskega dohodka, razen tistih, katerih katastrski dohodek znaša manj kot 3.000 din, pa jim je kmetijstvo edini vir preživljanja;

3. vsi zavezanci, katerim je odmerjen davek od gospodarske dejavnosti, negospodarske dejavnosti ali intelektualnih storitev — po stopnji 2,5% od neto osebnega dohodka;

4. upokoenci po stopnji 2,5% od pokojnine mesečno, razen tistih, ki prejemajo varstveni dodatek.

5. člen

Samoprispevek se ne plačuje od družbeno denarnih pomoči, invalidnin, invalidskega dodatka, priznanih, otroškega dodatka, štipendij učencev in študentov, nagrad učencev v gospodarstvu in od regresa za letni dopust.

Zavezancem iz 2. in 3. točke 4. člena tega sklepa odmerja samoprispevek davčna uprava SO Trebnje v rokih in načinu, ki velja za davke po zakonu o davkih občanov.

6. člen

Samoprispevek zaposlenih in upokoencev se obračunava in

plačuje ob vsakem izplačilu osebnih dohodkov ali pokojnin. Obračunavajo ga delovne organizacije oziroma Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

7. člen

Samoprispevek se plačuje na račun samoprispevka — krajevna skupnost Mirna, šte. 52120-842-056-0822072.

8. člen

Od zavezancev, ki ne bodo izpolnjevali obveznosti v roku, se obveznosti do samoprispevka prisilno izterjajo po predpisih, ki veljajo za izterjavo prispevka in davka občanov.

9. člen

Nadzor nad zbiranjem in uporabo sredstev samoprispevka bo opravljal svet krajevne skupnosti Mirna.

10. člen

Svet krajevne skupnosti Mirna mora ob vsakoletnem zaključnem računu javno objaviti podatke o višini samoprispevka, zbranih in porabljenih sredstev.

11. člen

Tolmačenje tega sklepa daje po potrebi svet krajevne skupnosti Mirna.

12. člen

Ta sklep se objavi v Uradnem listu SRS, uporablja pa se od 1. 7. 1984 dalje do izteka.

Številka: 64/2-84
Mirna 11. 6. 1984

Predsednik skupščine KS
Mirna
STANE PANČUR

KRAJAN je glasilo Krajevne skupnosti Mirna in delovnih organizacij. Urejuje ga uredniški odbor, odgovorni urednik pa je dipl. ing. Maks KURENT. Glasilo izhaja po potrebi v nakladi 1000 izvodov.

Naslov izdajatelja: Krajevna skupnost Mirna, Mirna 17, 68233, telefonski številki: (068) 47-014, (068) 47-050. Grafična priprava DITC, tozd Grafika, tisk Tiskarna Novo mesto.

Jože Zakrajšek

Življenje osemdesetletnega Jožeta Zakrajška z Mirne ni bilo poslano z rožicami. Boj za preživetje je bil oster, včasih tudi negotov. Za kaj več niti ni šlo, saj pravi, da je bil rojen v bedi in da ni pričakoval kdo ve kaj. Toda bil je trmast, vztrajen, poln življenjske energije, ki jo je še danes opaziti na njem. Še vedno rad bere, tako da je res seznanjen z aktualnim dogajanjem in doma in po svetu. V pogovoru mu niso kos tudi mnogi mlajši ljudje. Še vedno gre vsak dan na sprehod po Mirni in bližnji okolici in zvečer ga najdemo v Kolenčevi gostilni.

Navidez je zgodba njegovega življenja zelo preprosta in običajna za tiste čase. A eno je zgodba, nekaj povsem drugega pa je izkušnja, ki jo občuti vsak posameznik na svoji koži. Zakrajšek pravi, da je bil vedno trmast, toda trma je po njegovem mnenju vse prej kot koristna značajska poteza. Marsikaj bi se morda drugače zasukalo, marsikaj bi se lažje prebil sk-

ozi življenje, če bi ne bilo trme. Toda brez trme Jože Zakrajšek ne bi bil to, kar je še danes. Svoj in pokončen človek.

Rodil se je v ameriškem Clevelandu. Toda tam je živel samo do materine smrti. Potem se je z očetom preselil nazaj v domovino. Oče si je na Blokah kupil nekaj zemlje. Pri njem je živel do sedmega leta starosti, potem pa je moral s trebuhom za kruhom. Bil je hlapček, ki ni poznal ne obleke ne postelje. V takih razmerah se je bilo vse prej kot lahko duševno in telesno razviti. Tudi potem, ko se je učil pri mojstru, zanj ni bilo nič boljše.

Luč upanja pa je zanj posvetila pri ribniških sokolih. Tam je našel povsem drug svet, ki ga je namah očaral in se mu zapisal za vse življenje. Pri sokolih so si bili tovariši, tam je bila doma omika, ki je do tedaj ni poznal, prvič v življenju se je spoznal s pravimi ljudmi.

Toda v Jožetu Zakrajšku je vedno tlela tudi iskra, lahko bi rekli, raziskovalskega duha. Ni dolgo zdržal pri enem mojstru.

Tako je prepotoval vso Slovenijo od Šmartna pri Litiji, Bohinja, Vrhnike, do Ormoža in Kamnika. Okoli dva meseca je

potoval celo po Jugoslaviji. A sreče ni mogel prijeti niti za rep. Malo je bilo mojstrov, kjer bi se lahko naučil usnjarske obrti.

Končno se je ustalil na Mirni, kjer se je najprej zaposlil pri Engelbertu Strahu, ki pa je kmalu bankrotiral. No, sreča se mu je nasmehnila v obliki službe - čiščenskega sluga, kjer je delal do druge svetovne vojne.

Tedaj pa se je zdelo, da se je podrl svet. Zakrajšek je bil vedno domoljub in leta 41 je takoj vedel, kje je njegovo mesto. Najprej je bil prostovoljec, potem se je vrnil domov na Mirno, kjer je delal v odboru OF, leta 1942 pa so ga odgnali na Rab. Z Raba se je po kapitulaciji Italije pridružil enotam na

Mošunu, kjer pa zaradi slabega zdravja ni bil sprejet v partizanske vrste. Proti koncu leta 1944 pa je le moral skupaj z drugimi mirenškimi aktivisti v partizane.

Po vojni je deloval v vrsti organizacij in društev. Pri gasilcih, upokojencih, osnoval je podružnico vojnih internirance, deloval je v Socialistični zvezi. Bil je eden izmed stebrov pri TVD Partizanu, ki je nadaljeval delo predvojnega Sokola.

O vsem svojem delovanju ima Jože Zakrajšek zbrano bogato dokumentacijo, ki jo skrbno hrani. Pogovarja pa se že z vodstvom šole Zapadnodolenjski odred na Mirni, ki bo nekoč ohranila zbirko v svojem šolskem muzeju.

Zadnje čase pravi, da se slabo počuti in se na svoj značilen način sprašuje, kaj bo, ko bo star. Toda pri starosti več kot osemdeset let ima še veliko življenjske sile. To pa je ohranil tudi zaradi dolgoletnega sodelovanja pri sokolih. Toda o mirenškem sokolskem društvu bi se bilo potrebno razpisati posebej in bolj obširno. Tam pa velikanski delež Jožeta Zakrajška nikakor ne bi smel biti prezrt.

ODMEVI ODMEVI ODMEVI ODMEVI

Ne kličite, nimam telefona!

Ko sem kot absolvent po letu 1962 potoval po Evropi, sem se čudil takratnim velikim trgovskim hišam po Nemčiji in Švici. Uga-jale so mi tekoče stopnice in nešteto drobnih in cenenih izdelkov. V Švici sem bil presenečen, ko sem videl, da vlak ustavi na minuto natančno, po voznem redu.

Na vhodu v Pariz so se avtomobili počasi pomikali v šestih kolonah. Med avtomobili so hodili fantje s polnimi torbami časopisov in so jih prodajali voznikom kar med vožnjo.

Se bolj pa sem bil presenečen, ker bi lahko iz telefonske govornice na ulici iz Pariza klical v večino zahodnoevropskih držav.

Danes je od tega dobrih dvajset let. Tudi po naših mestih smo zgradili velike trgovske hiše, vozimo se s tekočimi stopnicami, lepo smo uredili mesta, asfaltirali smo ceste in ponosno odprli deželo, da si tudi tujci lahko ogledajo naše naravne lepote. Vlaki zamujajo nekoliko manj, z avtomobili smo preplavili vsa mesta, ceste, zelenice in celo veliko otroških igrišč. Povsod je čutiti napredek ali vsaj veliko spremembo.

V telefoniji pa nismo prišli daleč, saj smo, tako kot pri uporabi papirja, na repu evropske lestvice. Nekateri sicer še celo danes mislijo, da je telefon luksuz.

Telefon ni razkošje, prej je luksuz čas, ki ga čedalje bolj primanjkuje.

Mirenčani seveda hočemo v korak z razvitimi in smo se

odločili, da bomo naše telefonsko omrežje občutno razširili. Že dolgo govorimo, da bi bilo potrebno telefonsko ožilje speljati skoraj v sleherno hišo, da bi tudi ob nedeljah, ali ob praznikih, lahko poklicali prijatelja, informacije, zdravnika, ali kogarkoli na pomoč, ker pač takrat edina javna govorilnica počiva kot vsi zaslужni Mirenčani, ki v delovnih dneh že dovolj zaslužijo.

Lansko leto smo poizkušali zavihati rokave, da bi lažje položili kable. Ustanovili smo odbor, ki naj bi skrbel za izgradnjo telefonskega omrežja. Izračunali smo, koliko naj posameznik v naprej vplača v enem ali v večih obrokih. Pobrali smo denar in obljubili, da bodo telefoni zazvonili lani v jeseni ali vsaj letošnjo pomlad. Letošnja pomlad je bila bolj hladna, pa so obljube zamrz-nile.

Približuje se že drugo poletje, pa smo od vsega kaj malo videli. Težave so z nakupom materiala, posebej še telefonskega kabla, zato sem se lansko leto ponudil, da priskrbim tisoč ali več metrov kabla, pa so odgovorni dejali, da ni potrebe. Sklepal sem, da je vse v najlepšem redu. Sedaj se bojim, da kablov morda ni dovolj, čeprav so sedaj dragi

kot žafran. Bojim se tudi, da smo z vplačilom za instalacijo omrežja plačali le skice in sponke. Kako bo odbor nadaljeval, oziroma s temi zbranimi sredstvi začel z delom, ne vem, vsekakor pa je škoda, da pri sedanji rasti cen čakamo leto dni z denarci na banki, namesto da bi takoj začeli z deli.

Vse, kar bi naredili lansko leto, bi bilo cenejše. Upam pa, da se motim, in da je z našimi sredstvi že davno kupljen ves material s kabli vred. Delali bomo pa letos.

Zanima me ali je kdo med tistimi, ki so začeli skrbeti za razširitev telefonskega omrežja, brez telefona, pa se ni mogel ustrezno posvetovati z izvajalcem del, ali pa je bil izvajalec gluha za vse prošnje odbora. Mogoče pa imajo že vsi telefone, in se jim ni treba bati, kako bo s plačili letos.

Ko to pišem, na tistem upam, da me bodo omenjeni tovariši v prihodnji številki Kra-jana hudo ošteli. Takšno kritiko bom z veseljem sprejel, saj bomo tako izčrpno obveščeni o vseh problemih, ki jih ima odbor pri tem delu. Veseli bomo, če je odbor že vse organiziral in bodo dela prav kmalu končana. Odboru bomo lahko samo še čestitali.

TONE ing. PIVIC